

แรงจูงใจของนักเรียนในการเข้าเรียนที่โรงเรียนนพตน์แพทย์แผนไทย
Students' motivation to attend Noppadon Thai Traditional Medicine School

วีณา มะยง*

สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก*

Pacific Institute of Management Science

บทคัดย่อ

การศึกษาแรงจูงใจของนักเรียนในการเข้าเรียนที่โรงเรียนนพตน์แพทย์แผนไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับแรงจูงใจและเปรียบเทียบของนักเรียนในการเข้าเรียนที่โรงเรียนนพตน์แพทย์แผนไทย ตามลักษณะปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้ที่เข้ามาเรียนในโรงเรียนนพตน์แพทย์แผนไทยมีทั้งหมด 4 หลักสูตร มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 120 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า พบว่า แรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักเรียนโรงเรียนนพตน์แพทย์แผนไทย สังกัดสำนักงานกระทรวงศึกษาธิการ และสถาบันส่งเสริมสุขภาพกระทรวงสาธารณสุข โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือด้านหลักสูตร อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือด้านคุณภาพมีคุณธรรมและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี อยู่ในระดับมาก ด้านอาชีพ อยู่ในระดับมาก ด้านสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ด้านเศรษฐกิจและสังคม อยู่ในระดับปานกลาง และปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนปัญหาที่มีความความถี่สูงสุด คือ ห้องเรียนอากาศทึบ และห้องเรียน ภาควัสดุมีเครื่องปรับอากาศไม่ครบทุกห้อง และพัดลมไม่เย็นพอ เพราะปัจจุบันอากาศร้อนมากในช่วงกลางวัน รองลงมาคือ โรงเรียนเป็นที่รู้จักเฉพาะแหล่งชุมชนที่ตั้งเพราะสถานที่ตั้งของโรงเรียนอยู่ห่างไกลจากตัวเมือง เป็นต้น

คำสำคัญ : แรงจูงใจ, แพทย์แผนไทย

Abstract

A study on students' motivation to attend Noppadon Thai Traditional Medicine School. The objective was to study the motivation level and comparison of students to attend Noppadon Thai Traditional Medicine School based on personal fundamental characteristics. The samples used in this study were: There are 4 courses for those who come to study in Noppadon Thai Traditional Medicine School. There were a total of 120 students. Analyze data by determining frequency, percentage, mean, and standard deviation.

The results showed that the motivation of students to attend Noppadon Thai Traditional Medicine School under the Office of the Ministry of Education and the Health Promotion Institute of the Ministry of Public Health was overall at a high level. When

considered individually in descending order of average, the curriculum aspect is at a high level, followed by quality, morality and good human relations are at a high level, the occupational aspect is at a high level, the environmental aspect of the school is at a high level, socio-economic aspects are moderate, and the environmental problems of the school are the highest frequency of theoretical classrooms and classrooms.

Key Words : Motivation, Thai traditional medicine.

บทนำ

จากการเกิดภาวะวิกฤติเศรษฐกิจขึ้นหลังจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ทำให้ประเทศไทย ประสบปัญหามากมายหลายประการ ประการหนึ่งที่สำคัญอย่างยิ่งคือ ปัญหาอัตราการว่างงานของประชาชนที่เพิ่มขึ้น ทั้งจากการถูกเลิกจ้าง เนื่องจากสถานประกอบการปิดทำการ หรือการให้ออกจากงาน เพื่อลดภาระต้นทุนของสถานประกอบการลง รวมทั้งผู้ที่พึงจบการศึกษาที่ไม่มีงานทำ จากภาวะดังกล่าวนี้ ทำให้เห็นวาทะบุคคลเหล่านี้ปรารถนาที่จะเรียนรู้และเข้ามาประกอบอาชีพนวดแผนไทย เนื่องจากอาชีพนวดแผนไทยเป็นอีกอาชีพหนึ่งที่น่าสนใจและเปิดกว้างสำหรับทุกคน ปัญหาเมื่อยขบ อาการปวดตามร่างกาย หรืออาการเครียด มักจะเกิดขึ้นกับหลาย ๆ คน โดยเฉพาะเมื่อมีอายุมากขึ้น สาเหตุมาจากหลายปัจจัย เช่น ปวดเมื่อยจากการนั่งทำงานนาน ๆ คอตกหมอน หรือเครียดจากปัญหาเศรษฐกิจ สิ่งเหล่านี้ทำให้ ธุรกิจนวดแผนไทยเกิดขึ้นเป็นจำนวนมากเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า บรรเทาปัญหาสุขภาพและ คลายเครียด ซึ่งปัจจุบันมีผู้ที่มีความต้องการใช้บริการนวดมากขึ้น ความนิยมการนวดไม่จำกัดอยู่เฉพาะแค่ชาวไทยหากแต่ขยายตัวออกไปในหมู่นักท่องเที่ยวต่างชาติด้วย

อาชีพนวดแผนไทยเป็นอาชีพที่เก่าแก่อยู่คู่กับสังคมไทยมาช้านาน นับเป็นภูมิปัญญาของไทย แสดงออกซึ่งวัฒนธรรมไทยที่โดดเด่นแตกต่างจากชาติอื่น มีวิวัฒนาการมาจากการนวดช่วยเหลือกันเองในครอบครัวเพื่อนบ้าน และเป็นอาชีพให้บริการ ประโยชน์ของการนวดแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ เพื่อการรักษาโรคและเพื่อการส่งเสริมสุขภาพ ปัจจุบันการนวดไทยได้รับการส่งเสริมอย่างเป็น รูปธรรม มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน เช่น วัดพระเชตุพลวิมลมังคลาราม (วัดโพธิ์) ซึ่งเป็นสถาน การศึกษาการนวดไทยแห่งแรก สถาบันการแพทย์แผนไทย กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานมาตรฐาน พยาบาลและการประกอบโรคศิลปะคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทย การนวดไทยมีองค์ ความรู้ที่ต้องศึกษา เช่น กายวิภาคศาสตร์เบื้องต้น แบบการแพทย์แผนปัจจุบัน สอนหลักสูตรการนวดมี ทั้งหลักสูตรระยะสั้น และหลักสูตรระดับอนุปริญญา สาขาแพทย์แผนไทยประยุกต์เพื่อส่งเสริมอย่างเป็ น ระบบ ทางรัฐบาลโดยกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมได้กำหนดระดับของการประกอบอาชีพ การนวดไทยไว้เป็น 3 ระดับขีดความสามารถ และได้ออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการนวดไทยไว้ มากมายได้แก่รัฐธรรมนูญพ.ศ. 2540 พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 การนวดแผนไทยนับ เป็นภูมิปัญญาอันล้ำค่าของคนไทย ที่มีประวัติและเรื่องราวสืบทอดกันมา ช้านาน การนวดมีบทบาท อย่างสำคัญในการรักษาโรคตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จะเห็นได้ว่าหมอนวดไทยในอดีตมีวิวัฒนาการการ พัฒนาองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง ได้รับความนิยมและได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐและภาคเอกชน ที่

จะยกระดับมาตรฐานการนวดไทยให้ได้รับการยอมรับ ทางวิชาการและมีการเผยแพร่สนับสนุนแก่ประชาชนทั้งคนไทยและต่างชาติทั่วไป ซึ่งสามารถพบเห็นการให้บริการนวดไทยแก่ผู้สนใจทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด ทั้งในสถาบันการนวด ซึ่งเป็นที่สอนและให้บริการนวดแก่บุคคลทั่วไป เช่น ที่วัดโพธิ์ หรือในสถานบริการหรือแหล่งท่องเที่ยวทั่วไป เช่น สถานบริการนวดแผนไทยในจังหวัดเชียงราย ก็ได้รับความนิยมจากชาวไทยและชาวต่างชาติเป็นอย่างมาก ซึ่งปัจจุบันรัฐบาลมีนโยบายที่จะผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการบริการเชิงสุขภาพ และการแพทย์ในเอเชีย (Health service capital of Asia) ซึ่งธุรกิจบริการเชิงสุขภาพเป็นระบบบริการด้านสุขภาพแนวใหม่ โดยเน้นเป้าหมายสร้างมูลค่าเพิ่มจากการบริการสุขภาพให้มีบริการที่มี คุณภาพและได้มาตรฐานมากขึ้น มุ่งเป้าหมายการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพมีแนวโน้มการขยายตัวเพิ่มสูงขึ้น อีกทั้งยังเป็นกิจกรรมหนึ่งในโปรแกรมการท่องเที่ยว ที่เพิ่มความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวอีกด้วย ซึ่งธุรกิจนวดแผนไทยเป็นอีกธุรกิจหนึ่งที่ได้รับการส่งเสริมจากรัฐบาลในการสร้างรายได้ สร้างอาชีพให้กับแรงงานท้องถิ่นผู้ประกอบการ โดยส่งเสริมให้ธุรกิจนวดแผนไทยสามารถเพิ่มมูลค่าทางสินค้า (Value added) มุ่งเห็นว่าการปรับปรุง และการพัฒนาธุรกิจนวดแผนไทยสามารถสร้างรายได้ให้แก่ระบบเศรษฐกิจในท้องถิ่นสามารถเพิ่มรายได้การนำเข้าเงินตราจากต่างประเทศและเพิ่มมูลค่าทางการตลาดจากปัจจัยที่เอื้ออำนวยในด้านต่างๆ จึงทำให้ธุรกิจนวดแผนไทยมีการขยายตัวอย่างรวดเร็วเพื่อรองรับความต้องการของ นักท่องเที่ยวจึงทำให้สถานประกอบการนวดแผนไทยส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่บริเวณอำเภอเมือง ซึ่งเป็นทั้งศูนย์กลางทางดานธุรกิจ การค้า แหล่งท่องเที่ยว ทำให้สถานประกอบการแต่ละแห่งใช้กลยุทธ์ด้านต่าง ๆ เพื่อเพิ่มส่วนแบ่งทางการตลาด จึงทำให้ธุรกิจนวดแผนไทยเข้าสู่ภาวะการแข่งขันกันสูงขึ้น ดังนั้นสถานประกอบการจึงมีความจำเป็นที่จะต้องลดต้นทุนในด้านอื่นเพื่อให้ธุรกิจสามารถดำเนินกิจการต่อไปได้จึงอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพการให้บริการที่ได้มาตรฐานและข้อจำกัดของธุรกิจบริการสำหรับนักท่องเที่ยวมักเป็นไปตามฤดูกาลท่องเที่ยวที่มีระยะเวลาจำกัดเมื่อเทียบกับการบริการอื่น ๆ

จึงทำให้กระทรวงศึกษาได้เปิดให้มีหลักสูตรการแพทย์แผนไทยในโรงเรียนเอกชนนอกระบบซึ่งอยู่ในการดูแลของ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนนอกระบบ ทำให้จังหวัดเชียงรายเองก็มีหลายโรงเรียนที่เปิดสอนนวดแผนไทยเพิ่มขึ้นจึงทำให้ผู้สมัครเข้าเรียนแต่ละโรงเรียนมีส่วนแบ่งพื้นที่ทางการตลาดเพิ่มขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โรงเรียนนพดลย์แพทย์แผนไทยมีการเปิดสอน ทั้งหมด 4 หลักสูตรด้วยกันและมี 2 กระทรวงรับรองหลักสูตรคือ กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงสาธารณสุข (สบส.) เป็นผู้รับผิดชอบดูแล ซึ่งได้เปิดรับสมัครนักเรียนเข้ามาเรียนตั้งแต่ปี 2559 มีผู้ให้ความสนใจสมัครเข้ามาเรียนอย่างต่อเนื่องเป็นจำนวนมาก ปัจจุบันจากสถิติหลังเกิดโควิด 19 ทำให้มี ผู้มาสมัครเรียนน้อยลงไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาว่าแรงจูงใจในด้านใดบ้างที่จะส่งผลต่อการเลือกสมัครเข้ามาเรียนแต่ละหลักสูตรของนักเรียนในโรงเรียนนพดลย์แพทย์แผนไทยแห่งนี้ ซึ่งผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการบริหารหลักสูตร การวางแผนในการประชาสัมพันธ์ การรับนักศึกษาแต่ละหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมต่อไป

คำถามการวิจัย

แรงจูงใจของนักเรียนในการเข้าเรียนที่โรงเรียนนพดนย์แพทย์แผนไทยของนักเรียน นอญใน ระดับใด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับแรงจูงใจของนักเรียนในการเข้าเรียนที่โรงเรียนนพดนย์แพทย์แผนไทย
2. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจของนักเรียนในการเข้าเรียนที่โรงเรียนนพดนย์แพทย์แผนไทย ตามลักษณะปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาแรงจูงใจของนักเรียนในการเข้าเรียนที่โรงเรียนนพดนย์แพทย์แผนไทย ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

เป็นการศึกษาแรงจูงใจในการเข้าเรียนในโรงเรียนนพดนย์แพทย์แผนไทยของนักเรียนแต่ละหลักสูตร ตามทฤษฎีสองปัจจัยของเฮิร์สเบอร์ก (Herzberg, 1959)

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ที่เข้ามาเรียนในโรงเรียนนพดนย์แพทย์แผนไทยมีทั้งหมด 4 หลักสูตร มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 120 คน

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย

- 1) ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) คือ ปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนในโรงเรียนนพดนย์แพทย์แผนไทย ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา
- 2) ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ ได้แก่แรงจูงใจในการเข้าศึกษา หลักสูตรนวดแผนไทยของโรงเรียนนพดนย์แพทย์แผนไทย ได้แก่ ทฤษฎีสองปัจจัยของเฮิร์สเบอร์ก (Herzberg, 1959) โดยนำตัวแปรต่างๆ มาบูรณาการให้เข้ากับบริบทของโรงเรียนนพดนย์แพทย์แผนไทย พร้อมกับได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำมากำหนดเป็นตัวแปรในการวิจัย ดังนี้

- 1) ด้านคุณภาพชื่อเสียงของโรงเรียน
- 2) ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน
- 3) ด้านหลักสูตร
- 4) ด้านอาชีพ
- 5) ด้านเศรษฐกิจและสังคม

ขอบเขตด้านระยะเวลา

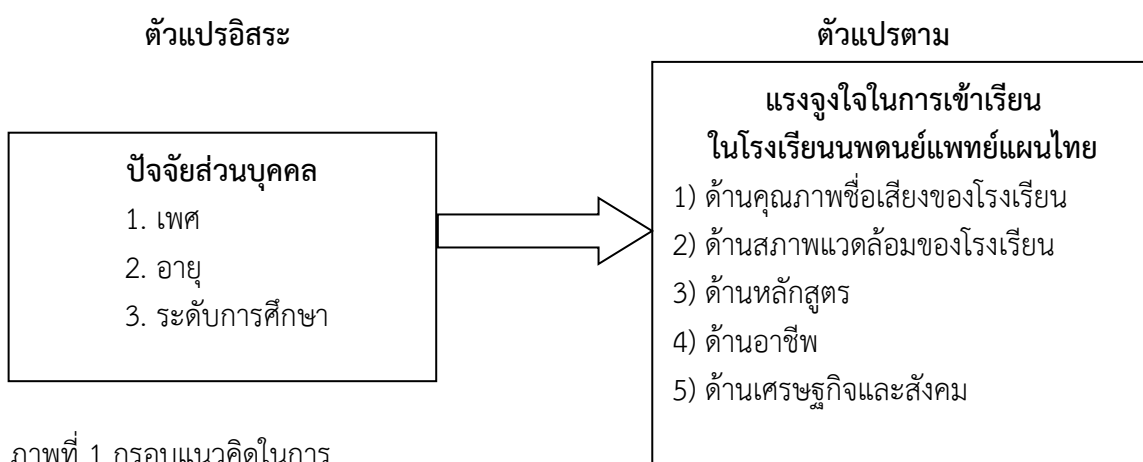
ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล ระยะเวลาตั้งแต่ 1 กุมภาพันธ์ - 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2566 รวมระยะเวลาการวิจัย 6 เดือน

สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนที่มี เพศ อายุ และระดับการศึกษาต่างก็มีแรงจูงใจของนักเรียนในการเข้าเรียนที่โรงเรียนนพดลนัยแพทย์แผนไทยแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีสองปัจจัยของเฮอส์สเบิร์ก (Herzberg, 1959) และทฤษฎีความเสมอภาคหรือทฤษฎีความเท่าเทียมกันของ Adams (J. Stacy Adams, 1960) โดยนำตัวแปรต่างๆ มาบูรณาการให้เข้ากับบริบทของโรงเรียนนพดลนัยแพทย์แผนไทย พร้อมกับได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำมากำหนดเป็นตัวแปรในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากร คือผู้เข้ามาศึกษา ในปีการศึกษา 2566 จำนวน 120 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาที่เข้ามาเรียน ได้แก่ เพศ อายุ และระดับการศึกษา มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักเรียนในโรงเรียนนพดลนัยแพทย์แผนไทย ใน 4 ด้าน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่และใช้กลุ่มเก็บฟอร์มกับนักศึกษาที่เพิ่งจบไป ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 120 ฉบับ
2. นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความถูกต้องทุกฉบับ
3. จัดเตรียมการวิเคราะห์ข้อมูล ตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ

ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล

ผู้วิจัยนำข้อมูลมาประมวลผลและวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1. วิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล นำมาวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตาราง
2. วิเคราะห์ข้อมูลแรงจูงใจในการเข้าเรียนในโรงเรียนนพตน์แพทย์แผนไทย โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอในรูปแบบตาราง แล้วนำผลการวิเคราะห์ทางสถิติมาแปลผลของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)
3. เปรียบเทียบแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักเรียนในโรงเรียนนพตน์แพทย์แผนไทย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential) ได้แก่ T-test และ F-test หรือวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างจึงทดสอบรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ (Scheffe's test)
4. ข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิดนำมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกัน เสนอข้อมูลโดยการสรุปเป็นคำบรรยาย

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 87.50 และรองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 ส่วนใหญ่อายุ 41 – 50 ปี จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 70.83 รองลงมาอายุ 31 – 40 ปี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 และอายุ 21 – 30 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 ส่วนใหญ่ระดับการศึกษา มัธยมศึกษา จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 54.17 รองลงมาระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 41.66 และระดับการศึกษา ปวส. จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 4.17 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล แรงจูงใจของนักเรียนในการเข้าเรียนที่โรงเรียนนพตน์แพทย์แผนไทย ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.82$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ด้านหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.06$) รองลงมา คือ ด้านคุณภาพมีคุณธรรมและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.01$) ด้านอาชีพ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.88$) ด้านสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.73$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านเศรษฐกิจและสังคม อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.40$) ตามลำดับ โดยสรุปได้ดังนี้

2.1 ด้านคุณภาพมีคุณธรรมและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.85$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า นักเรียนที่จบการศึกษาสามารถขึ้นทะเบียนได้จริง อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.30$) รองลงมา คือ ครูผู้สอนได้รับการยอมรับในสายอาชีพ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.17$) ครูผู้สอนมีประสบการณ์และชื่อเสียงด้านการสอน ($\mu = 4.00$) ผู้บริหารมีคุณธรรมและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ($\mu = 3.85$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ค่าเรียนในแต่ละหลักสูตรราคาไม่แพง อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.72$) ตามลำดับ

2.2 ด้านสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.73$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า เรียนในห้องปรับอากาศทั้งห้องภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.45$) รองลงคือ ไม่มีเสียงดังรบกวนจากภายนอก อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.67$) บรรยากาศดี อากาศถ่ายเทสะดวก อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.58$) สิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ระดับมาก ($\mu = 3.53$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ อยู่ใกล้แหล่งชุมชน การเดินทางสะดวก อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\mu = 3.44$) ตามลำดับ

2.3 ด้านหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย พบว่า หลักสูตรที่เปิดสอนได้มาตรฐานและคุณภาพ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.26$) รองลงมา การเรียนเน้นปฏิบัติสามารถทำงานได้ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.18$) มีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับหลักสูตร ($\mu = 4.16$) นักเรียนสามารถเลือกหลักสูตรที่ต้องการเรียนได้ ($\mu = 3.98$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การเรียนการสอนเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.73$) ตามลำดับ

2.4 ด้านอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย พบว่า จบแล้วสามารถประกอบอาชีพได้ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.29$) รองลงมาคือ เรียนจบแล้วสามารถประกอบอาชีพและเปิดรับบริการได้ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.23$) จบแล้วมีงานทำทั้งในประเทศและต่างประเทศ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.75$) โรงเรียนมีเครือข่ายความร่วมมือของสถานประกอบการทั้งในและต่างประเทศให้นักเรียนไปทำงานได้ ($\mu = 3.71$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีโครงการศิษย์พี่ช่วยน้องในการหางานทำ อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.41$) ตามลำดับ

2.5 ด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย พบว่า วิชาขนาดแผนไทยเป็นที่ต้องการของสังคมไทยและต่างประเทศ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.68$) สามารถนำเงินตราจากต่างประเทศเข้ามาในประเทศ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.56$) เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.48$) เป็นค่านิยมของสังคมปัจจุบัน อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.23$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.05$) ตามลำดับ

3. ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบแรงจูงใจของนักเรียนในการเข้าเรียนที่โรงเรียนนพदनย์แพทย์แผนไทย ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สามารถสรุปได้ดังนี้

3.1 ผลวิเคราะห์เปรียบเทียบแรงจูงใจของนักเรียนในการเข้าเรียนที่โรงเรียนนพदनย์แพทย์แผนไทย ที่มีเพศต่างกันในการรวม ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แรงจูงใจของนักเรียนในการเข้าเรียนที่โรงเรียนนพदनย์แพทย์แผนไทย ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.2 ผลการทดสอบสมมติฐานแรงจูงใจของนักเรียนในการเข้าเรียนที่โรงเรียนนพदनย์แพทย์แผนไทย ที่มีอายุต่างกันในการรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าแรงจูงใจ

ต่างกัน แรงจูงใจของนักเรียนในการเข้าเรียนที่โรงเรียนนพดนย์แพทย์แผนไทยไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

แรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักเรียนโรงเรียนนพดนย์แพทย์แผนไทย สังกัดสำนักงานกระทรวงศึกษาธิการ และสถาบันส่งเสริมสุขภาพกระทรวงสาธารณสุขโดยรวม อยู่ในระดับมาก เป็นเพราะว่า นักเรียนจบการศึกษาสามารถขึ้นทะเบียนได้จริง เรียนจบแล้วสามารถประกอบอาชีพและเปิดรับบริการได้ หลักสูตรที่เปิดสอนได้มาตรฐานและคุณภาพ มีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับหลักสูตร วิชาขนาดแผนไทยเป็นที่ต้องการของสังคมไทยและต่างประเทศ สอดคล้องกับผลการวิจัยพัฒนาภูมิ ภูมิพัฒน์วิชย์ วราภรณ์ ทรัพย์รวงทอง และ มยุรี รัตนเสริมพงศ์ (2565 : 28) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แรงจูงใจที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการ สังกัดกองเทคนิค กองบิน 2 จังหวัดลพบุรี พบว่า ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการ แรงจูงใจที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการสังกัดกองเทคนิค กองบิน 2 จังหวัดลพบุรี โดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับ มาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รัตนพล พลเสน อรนนท์ กลั่นทูประ และ สมเกียรติ วันทะนะ (2565 : 137) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการทำงานของพนักงานธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย พบว่า พนักงานพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย มีแรงจูงใจในการทำงานอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วราพร เมืองนนท์ (2564 : 122) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 สหวิทยาเขตธนวลจันทร์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร พบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 สหวิทยาเขตธนวลจันทร์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก หากพิจารณาเป็นรายด้านสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ด้านคุณภาพมีคุณธรรมและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นเพราะว่าครูผู้สอนมีประสบการณ์และชื่อเสียงด้านการสอน และครูผู้สอนได้รับการยอมรับในสายอาชีพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อริศรา ขอบจิต (2560 : 124) เรื่อง แรงจูงใจในการทำงานของครูบนพื้นที่สูง (ภาคเหนือตอนบน) เขตชายแดนไทย-พม่า กรณีศึกษาครูสังกัดงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ พบว่าแรงจูงใจภายในในการทำงานโดยภาพรวม 5 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านทัศนคติต่อวิชาชีพครูด้านความเข้าใจในจรรยาบรรณวิชาชีพครู อยู่ในระดับ มากที่สุด

ด้านสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน โดยรวม อยู่ในระดับมาก เป็นเพราะว่า เรียนในห้องปรับอากาศ ทั้งห้องภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ไม่มีเสียงรบกวนจากภายนอก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อังศนา อินแดน (2565 : 59) เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ พบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานด้านสภาวะแวดล้อมอาคาร สถานที่ มีความสะอาด แสงสว่าง อากาศถ่ายเทเหมาะสมกับการทำงาน อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านหลักสูตร อยู่ในระดับมาก เป็นเพราะว่าหลักสูตรที่เปิดสอนได้มาตรฐานและคุณภาพ และการเรียนเน้นปฏิบัติสามารถทำงานได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วราพร เมืองนนท์ (2564 :

122) เรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 สหวิทยาเขตนวลจันทร์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ และด้านความก้าวหน้าตำแหน่งหน้าที่การงาน

ด้านอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นเพราะว่า เรียนจบแล้วสามารถประกอบอาชีพและเปิดรับบริการได้ โรงเรียนมีเครือข่ายความร่วมมือของสถานประกอบการทั้งในและต่างประเทศให้นักเรียนไปทำงานได้ สอดคล้องกับการวิจัยของ อริศรา ขอบจิต (2560 : 124) เรื่อง แรงจูงใจในการทำงานของครูบนพื้นที่สูง (ภาคเหนือตอนบน) เขตชายแดนไทย-พม่า กรณีศึกษาครูสังกัดงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ พบว่าแรงจูงใจภายนอกในการทำงานโดยภาพรวม 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก ด้านความมั่นคงในอาชีพ อยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เพราะว่าวิชาขนาดแผนไทยเป็นที่ต้องการของสังคมไทยและต่างประเทศ เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน สอดคล้องกับการวิจัยของ อังศนา อินแดน (2565 : 59) เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ พบว่า ระดับแรงจูงใจที่มีผลต่อการปฏิบัติงานด้านการยอมรับนับถือ งานของท่านมีเกียรติและได้รับการยอมรับจากบุคคลภายนอก อยู่ในระดับเห็นด้วย ปานกลาง

ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน คือ ห้องเรียนภาคทฤษฎีและห้องเรียนภาคปฏิบัติมีเครื่องปรับอากาศไม่ครบทุกห้อง และพัดลมมีไม่เพียงพอ เป็นเพราะว่าปัจจุบันอากาศร้อนมากในช่วงเวลากลางวัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วชิรศ เจริญกุล (2563 : 72) เรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนบ้านยางสูง พบว่าการปรับปรุงสภาพทางกายภาพโดยรวมของโรงเรียน เช่น ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้อง ชุมนุม ให้เอื้อต่อการทำงานให้สามารถทำงานได้อย่างเต็มศักยภาพ

ข้อเสนอแนะด้านสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน คือ ควรมีการปรับปรุงห้องเรียนภาคทฤษฎีและห้องเรียนภาคปฏิบัติให้มีเครื่องปรับอากาศครบทุกห้อง เพราะว่าเพื่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กมลวรรณ ปานประดิษฐ์ (2560 : 120) เรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ควรจัด มุมพักผ่อนออกเป็นสัดส่วน สำหรับเป็นที่พักผ่อนขณะพัก จากการปฏิบัติหน้าที่

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

โรงเรียนนพตยแพทย์แผนไทย ควรดำเนินการสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการเข้าเรียนที่โรงเรียนนพตยแพทย์แผนไทย ดังนี้

ด้านคุณภาพมีคุณธรรมและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี โรงเรียนนพตยแพทย์แผนไทย ควรวางแผนการนโยบายให้ครูผู้สอนมีแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรการเรียน การสอน การดำเนินงานและประเมินผลเพื่อให้มีการพัฒนาด้านคุณภาพคุณธรรม และมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ควรนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาวิเคราะห์ผลทุกครั้ง

ด้านสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน โรงเรียนนพตยแพทย์แผนไทย ควรดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียนภาคทฤษฎีและห้องเรียนภาคปฏิบัติ อุปกรณ์ สิ่ง

อำนวยความสะดวกให้เหมาะสม ครบครันและเพียงพอกับการใช้งาน ควรมีการประเมินผลและควรนำผลการประเมินมาวิเคราะห์ผลทุกครั้ง

ด้านหลักสูตร โรงเรียนนพดลนัยแพทย์แผนไทย ควรดำเนินการเกี่ยวกับให้มีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับหลักสูตร และควรนำผลการประเมินมาวิเคราะห์ผลทุกครั้ง

ด้านอาชีพ โรงเรียนนพดลนัยแพทย์แผนไทย ควรดำเนินการเพิ่มเครือข่ายความร่วมมือของสถานประกอบการทั้งในและต่างประเทศเพื่อเพิ่มโอกาสให้นักเรียนได้ไปทำงานมากยิ่งขึ้น ควรมีการประเมินผลและควรนำผลการประเมินมาวิเคราะห์ผลทุกครั้ง

ด้านเศรษฐกิจและสังคม นักเรียนควรมีส่วนร่วมดำเนินการจัดการสภาพแวดล้อมภายในอาคาร มีการดำเนินงานและประเมินผลเพื่อให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านสังคม คุณธรรม มีวินัยและความเป็นพลเมืองที่ดี และควรมีการนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาวิเคราะห์ผลทุกครั้ง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนนพดลนัยแพทย์แผนไทย สังกัดสำนักงานกระทรวงศึกษาธิการ และสถาบันส่งเสริมสุขภาพกระทรวงสาธารณสุข

2. ควรศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเข้าเรียนในโรงเรียนของนักเรียน โรงเรียนนพดลนัยแพทย์แผนไทย สังกัดสำนักงานกระทรวงศึกษาธิการ และสถาบันส่งเสริมสุขภาพกระทรวงสาธารณสุข

เอกสารอ้างอิง

กมลวรรณ ปานประดิษฐ์. (2560). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง. **วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์** ปีที่ 22 ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน 2563) หน้า 113-122.

รัตนพล พลเสน อรนนท์ กลันทปุระ และ สมเกียรติ วันทะนะ. (2565). แรงจูงใจในการทำงานของพนักงานธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย. **วารสารรังสิตบัณฑิตศึกษาในกลุ่มธุรกิจและสังคมศาสตร์** ปีที่ 8 ฉบับที่ 1 หน้า 130 -140.

วราพร เมื่อนันท์. (2564). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 สหวิทยาเขตนวลจันทร์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร. **Journal of Roi Kaensarn Academi** ปีที่ 6 ฉบับที่ 6 ประจำเดือนมิถุนายน 2564 หน้า 114-125.

วัชรวิศ เจริญกุล. (2563). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนบ้านยางสูง. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

อริศรา ขอบจิต. (2560) . แรงจูงใจในการทำงานของครูบนพื้นที่สูง (ภาคเหนือตอนบน) เขตชายแดนไทย-พม่า กรณีศึกษาครูสังกัดงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3. วิทยานิพนธ์ หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารและนโยบาย

สวัสดิการสังคม ภาควิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

อังศนา อินแดน. (2565). **ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัย
ราชภัฏนครสวรรค์**. รายงานวิจัย กลุ่มงานการเจ้าหน้าที่ สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัย
ราชภัฏนครสวรรค์.